

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/25

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/650
Karar No. 2026/1049
Tarihi: 09.02.2026

- EMSAL KARAR
- TEMYİZ İNCELEMESİ MİKTARDAN RET EDİLEREK KESİNLEŞEN KARARLARIN EMSAL NİTELİĞİNDE KARAR OLARAK KABUL EDİLEMEYECEĞİ

ÖZETİ: İlk Derece Mahkemesince diğer nedenlerin yanı sıra; dosya içerisindeki centilmenlik anlaşması ve sulh protokolü dikkate alındığında feragatin irade fesadına uğratarak alındığı, açılan diğer seri davalarda bu durumun tespit edildiği ve sendikal tazminat taleplerinin kabulüne karar verildiği, sözü edilen kararların istinaf ve temyiz aşamasından geçerek kesinleştiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş ise de Dairemizin 2025/3988 Esas, 2025/4595 Karar ve 2025/3989 Esas, 2025/4596 Karar sayılı kararlarında taraf vekillerinin temyiz dilekçelerinin miktardan reddine karar verildiği, dolayısıyla sözü edilen dava dosyalarında esas yönünden temyiz incelemesi yapılmadığından bu kararların eldeki davada emsal olarak kabul edilemeyeceği, eldeki davada bozma kararının içeriği ve bozmaya uyularak karar verilmiş olduğu dikkate alındığında Mahkemenin yazılı gerekçesinin yerinde olmayıp dosya kapsamına da uygun olmadığı anlaşılmıştır. Ancak İlk Derece Mahkemesi kararında belirtilen diğer gerekçeler ile dosya kapsamında yer alan tanık beyanları, 13.03.2023 havale tarihli beyan ekinde yer alan işçi hareket listesi ve temadi gösteren söz konusu eylemler sebebiyle işyerinde

sendikasılaştırmaya yönelik bir sürecin varlığının anlaşılmasına göre davanın kabulüne karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak verilen karar; davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünöldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı işyeri ile dava dışı Deriteks Sendikası arasında imzalanmış olan toplu iş sözleşmesinin süresinin sona ermesine yakın bir süre içinde Deriteks Sendikasının işyerindeki faaliyetlerinden memnun olmayan işçilerin, yeni dönemde yeni toplu iş sözleşmesini bu Sendika aracılığı ile imzalamak istemedikleri için Deriteks Sendikasıından istifa ederek Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (DİSK) bağı Tekstil İşçileri Sendikasına üye olduklarını, bu örgütlenme çerçevesinde yaklaşık 3-4 gün içerisinde yüzden fazla işçinin DİSK'e bağı Tekstil İşçileri Sendikasına üyeliklerini yaptıklarını, fakat davalı işveren ile dava dışı Deriteks Sendikası yetkililerinin işçilerin yeniden Deriteks Sendikasına üye olmaları konusunda baskı uygulamaya başladıklarını, bu noktada davalı işverenin işçilerin işten çıkarılması, fabrikanın kapatılması ya da taşınması gibi tehditlerde bulunduğunu, çeşitli bahaneler ile sürekli olarak işçilerden savunma talep edildiğini, örgütlenmede öncü iki çalışanın tazminatsız olarak işten çıkarıldığını, 04.09.2020 tarihinde işçilerin haksız işten çıkartılmalarını protesto etmek üzere DİSK yetkilileri ve işçilerin davalı işyeri önüne gittiklerini, dava dışı Deriteks yetkililerinin ve işverenin tehditlerinin burada da devam ettiğini, bu eylemler sebebiyle Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğunu, fakat davalı işyerinde işçilere dava dışı Deriteks yetkilileri tarafından baskı uygulanmaya devam edildiğini, işten haksız olarak ve sendikal nedenle apar topar çıkartılan işçilerin yaklaşık 7 ay kadar davalı işyeri önünde direniş gerçekleştirdiklerini, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından 22.09.2020 tarihli yazı ile DİSK'e bağı Tekstil İşçileri Sendikasının davalı işyerinde toplu iş sözleşmesi akdetme çoğunluğuna sahip olduğuna dair yetkisinin tespit edildiğinin bildirilmesi üzerine işverence yetki tespitine itiraz edildiğini, code of conduct kapsamında davalı işyeri tedarikçilerinden H&M markasının davalı işyerinde belirtilen olaylara dair bağımsız denetim gerçekleştirdiğini, 25.11.2020 tarihli bağımsız denetim raporunda işverenin uymayı riayet ettiği davranış kurallarını ihlal ettiğine ve sendikal hakların giderek ihlal edildiğine ilişkin tespite yer verildiğini, davalı işverenin bu raporda belirtilen tavsiye kararlarını da görmezden gelerek sözde siparişin azalması gerekçesi ile işçileri ücretsiz izne çıkardığını ya da kısa çalışma ödeneğinden faydalandırıldığını, üretim

sürecinde sendika üyesi olmayan işçiler ile çalıştığını, sendika üyesi işçileri çağırmadığını, markaların baskısının ardından davalı işverenin Tekstil İşçileri Sendikası ile görüşmeye başladığını, birtakım şartlarda mutabakat sağlanarak toplu iş sözleşmesinin imzalanmaya çalışıldığını, ancak söz konusu mutabakat şartı olarak davalı işverenin yetki tespitine itiraz davasından feragat etmesi gerekirken feragat etmediğini, toplu görüşmeleri sonuçsuz bıraktığını, işçilere ücretsiz izne çıkmayı dayattığı gerekçeleri ile davalı işverenin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın ilgili hükümlerine, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na (6356 sayılı Kanun), Türkiye'nin de onayladığı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 87 ve 98 No.lu Sözleşmeleri'ne aykırılık teşkil eden davranışları ile müvekkili ve diğer sendika üyesi işçilerin sendikal örgütlenme hürriyetlerini engellemesi ve sendikal nedenle DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası üyesi işçilere ayrımcılık yapması sebebiyle 6356 sayılı Kanun'un 25. maddesi uyarınca bir yıllık brüt ücret tutarından az olmamak kaydıyla sendikal tazminatın dava tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacı tarafın önceden işbu dava ile tamamen aynı nitelikte olan Bakırköy 34. İş Mahkemesinin 2021/1250 Esas, 2021/352 Karar sayısına kayıtlı dava dosyası ile 12 aylık brüt ücretten az olmamak kaydı ile sendikal tazminat davası açtığını ve söz konusu davada sendikal tazminat talebinden tümüyle feragat ettiğini, kararın 21.07.2021 tarihinde kesinleştiğini, davacının önceki davasından feragat etmekle artık tekrar dava açamayacağını, davacının iddialarının aksine gerek Şirket yetkililerinin gerekse işveren vekillerinin sendikal faaliyetleri engelleme konusunda hiçbir davranışının bulunmadığını, bunun yanında dava dışı Deriteks Sendikası yetkililerinin çalışanlar ile yapmış olduğu görüşmelerin ve bu görüşmeler esnasındaki beyanlarının müvekkili Şirketin sorumluluğunda olmadığını, işverenin çalışanlardan çalışma saatleri içerisinde işyeri kurallarına aykırı davranışları nedeniyle almış olduğu savunmaların müvekkili Şirketin işine ve müşterilerine olan sorumluluğu sebebi ile olduğunu, işçilerin mola saatlerinde, yemek aralarında sendikal faaliyetlerine diledikleri gibi devam ettiklerini, davacının iddialarını ispata yarar somut bir delil ileri sürmediğini, müvekkili Şirket nezdinde sendikal işçi ve sendikasız işçi arasında ayırım yapıldığının ortaya konmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 28.02.2022 tarihli kararıyla; davacı vekili tarafından 01.06.2021 tarihinde Bakırköy 34. İş Mahkemesinin 2021/1250 Esas sayılı dosyasında sendikal tazminat talepli dava açıldığı, 04.06.2021 tarihinde davacı vekili tarafından davadan feragat dilekçesi verildiği, Bakırköy 34. İş Mahkemesi tarafından feragat nedeniyle davanın reddine karar verildiği, davacı vekilinin 16.06.2021 tarihinde istinaf hakkından feragat etmesi üzerine kararın kesinleştiği; 07.10.2021 tarihinde yeniden sendikal tazminat hususunda açılan işbu dava

bakımından da önceki tarihli aynı talepli davadaki feragat iradesinin gerçek iradeyi yansıtmadığı ve feragat iradesinin sakatlandığına ilişkin herhangi somut bir delilin sunulmadığı, kesinleşen Mahkeme kararının aynı konu hakkında yeniden dava açılmasına engel nitelikte bir dava şartı olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin 28.02.2022 tarihli kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 50. Hukuk Dairesinin 22.06.2022 tarihli kararıyla; daha önce davalı aleyhine, aynı neden ve taleple açılan seri davaların davacı vekilinin feragati ile sona erdiği, dava dilekçesinde ve istinaf dilekçesinde davalı vekilince sendikal tazminat talep nedeni olarak ileri sürülen hususların büyük bölümünün önceki davada da ileri sürüldüğü, davalı işverenin o dava sırasında sendikaya ve işçilere bulunduğu vaatler nedeniyle davadan feragat edildiği ancak davalının taahhüdüne uymadığı yönündeki davacı iddialarının da sendikal tazminat talep gerekçesi oluşturmadığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

Bölge Adliye Mahkemesinin 22.06.2022 tarihli kararının süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairemizin 21.11.2022 tarihli kararıyla Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılmasına ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiş olup İlk Derece Mahkemesinin 14.06.2024 tarihli kararı ile bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin 14.06.2024 tarihli kararının süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Dairece, davacı vekilince 01.06.2021 tarihinde davalı aleyhine sendikal tazminat talepli dava açıldığı, söz konusu davadan 07.06.2021 tarihinde feragat edildiği ve davanın reddine karar verilerek davanın kesinleştiği, işbu davanın ise 07.10.2021 tarihinde açıldığı ve bu davada sendikal tazminat talebine ilişkin olarak davacı vekilince ilk açılan dava tarihinden sonrasına ait olduğu ileri sürülen talepler ve olguların bulunduğu, davacı vekilince ileri sürülen taleplerin ilk açılan dava tarihinden sonraki döneme ilişkin olup olmadığı değerlendirilerek, ilk açılan dava tarihinden sonraki talepler ve olgular yönünden deliller toplandıktan sonra bir değerlendirme yapılması gerekirken eksik inceleme ile karar verilmesi nedeniyle İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiş olmasına rağmen İlk Derece Mahkemesince bozma sonrası kararda, genel olarak 01.06.2021 tarihli ilk açılan davaya ilişkin feragatin, davacı işçinin ve davacı vekilinin iradesinin fesada uğratarak alındığı gerekçesiyle, geçersiz olduğunun kabulünden hareketle davanın kabulüne karar verildiği; ilk açılan dava tarihinden sonraki talepler ve olgular yönünden araştırma yapılmadığı; 01.06.2021 tarihli dava dilekçesi içeriğinde davalı işverence işçilerin sözde ücretsiz izin/kısa çalışma adı

altında fabrikadan uzaklaştırıldıkları ileri sürülürken işbu dava dilekçesinde devam eden süreçte işverenin özellikle sendika üyesi olmayan işçiler ile çalıştığı, sendika üyesi işçileri genellikle çağırmadığı olgusunun ileri sürüldüğü; özellikle de davacı vekilinin bozma sonrası dosyaya sunmuş olduğu 07.03.2024 havale tarihli dilekçesi içeriğinde ilk açılan dava tarihinden sonraki ve özellikle işbu dava dönemine ilişkin sendikal ayrımcılığa ilişkin iddialarının da bulunduğu, davacı vekilince ileri sürülen söz konusu taleplerin ilk açılan dava tarihinden sonraki döneme ilişkin olduğu görüldüğünden gerekirse ilgili dönem bakımından tanıklar yeniden dinlenmek ve dava dilekçesi ile beyan dilekçesi içerikleri de dikkate alınmak suretiyle Dairemizin 21.11.2022 tarihli bozma kararının gereğinin yerine getirilmesi için kararın yeniden bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; bozma kararına uyarınca tanıklar yeniden dinlenmiş olup daha önce açılan ve feragat nedeniyle sona eren davanın açıldığı tarih olan 01.06.2021 tarihi ile işbu dava dosyasının açılma tarihi olan 07.10.2021 tarihi arasında Bakırköy iş mahkemelerinde ve İstanbul bölge adliye mahkemelerinde görülen benzer nitelikteki dava dosyalarında beyanları bulunan ve bir örneği işbu dava dosyası içerisine alınan tarafların gösterdiği tanıkları beyanlarının yer aldığı duruşma tutanaklarının içerikleri ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; dava dışı Deriteks Sendikasının yetkilileri ile davalı işverenin, işçileri toplayarak sendika tercihleri konusunda konuşma yaptıkları hususunun sabit olduğu; yine benzer konuda açılan dava dosyasında İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 47. Hukuk Dairesinin 06.11.2024 tarihli ve 2024/2238 Esas, 2024/2285 Karar sayılı kararında da detaylı bir şekilde belirtildiği üzere, davalı Şirketin sendikal ayrımcılık yaptığı iddiasıyla müşterilerinden olan dava dışı bir şirkete şikâyet edilmesi üzerine, söz konusu şirketin yaptırdığı bağımsız inceleme sonunda hazırlanan raporda, sendikal ayrımcılık yapıldığı kanaatinin belirtildiği, 01.06.2021-07.10.2021 tarihleri arasında ise salgın döneminde iş olduğu zamanlarda sendikal işçilerin işe çağrılmadığı, ücretsiz iznini bittiği dönemde hâla sendika üyesi olan işçilerin ücretsiz izinde bırakıldığı, ücretlerinin eksik ödendiğinin belirtildiği; tüm bu açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde davacının dava dışı Deriteks Sendikası üyeliğinden ayrılıp dava dışı Tekstil İşçileri Sendikasına üye olması ve söz konusu sendika tercihi nedeniyle baskı ve telkine maruz kaldığının anlaşılması sebebiyle sendikal tazminat alacağıнын subut bulunduğu; her ne kadar bozma kararında ilk açılan dava tarihinden sonraki döneme ilişkin araştırma yapılması belirtilmiş ise de dosya içerisindeki centilmenlik anlaşması ve sulh protokolü dikkate alındığından feragatin irade fesadına uğratarak alındığı anlaşılmalı bu hususta açılan diğer seri davalarda bu durum tespit edildiğinden ve sendikal tazminat taleplerinin kabulüne karar verilerek istinaf ve Yargıtay onamasından geçtiği (Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 20.05.2025 tarihli ve 2025/3988 Esas, 2025/4595 Karar sayılı ve 2025/3989 Esas, 2025/4596 Karar sayılı kararları) gözetilerek davanın kabulüne karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Önceki tarihli davalarda verilen feragatin geçerli olması nedeniyle davanın reddine karar verildiğini ve söz konusu kararın kesinleştiğini, dolayısıyla işbu dava bakımından da kesin hüküm itirazında bulduklarını,

2. İlk Derece Mahkemesince bozma kararı doğrultusunda herhangi bir araştırma yapılmaksızın davacının 07.06.2021 tarihinde feragat ettiği ilk davası ile işbu davanın açıldığı 07.10.2021 tarihleri arasında geçen sadece 4 aylık sürede, müvekkili Şirketin sendikal yapılanmayı engelleyecek hiçbir davranışının tespiti yapılmadığı hâlde davanın kabulüne karar verilmesinin hatalı olduğunu, davacının dinletmiş olduğu tanıkların müvekkili Şirket aleyhine aynı talepleri içeren dava açtıklarını, bu nedenle beyanlarına itibar edilemeyeceğini,

3. Ayrıca tanıkların işten ayrıldıkları tarih dikkate alındığında, davacının iş sözleşmesinin fesih döneminde müvekkili Şirket içerisinde mevcut düzeni, işveren ve işçilerin ilişkilerini bilebilecek konumda olmadıklarını,

4. Müvekkili Şirketin yaşanan salgın sebebi ile 2021 yılı Şubat ile Haziran ayları arasında kısa çalışma ödeneğinden faydalandığını, müvekkilince sendikalı/sendikasız ayrımı yapılmaksızın işçilerin çalışmaya davet edildiğini,

5. Davacının sendikal ayrımcılığa maruz kaldığını ispat edemediğini, sendikal olduğu için baskı gördüğünü, işi veya görevinin değiştirildiğini kanıtlamadığını, sadece soyut iddialara başvurduğunu, sendikal olmayan işçilerden farklı muameleye tâbi tutulduğunu hiçbir belge ve delil ile kanıtlamadığını,

6. Sendikal tazminat alacağına yürütülen faizin başlangıç tarihine de itiraz ettiklerini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Dosya içeriğine, bozmanın mahiyeti ve kapsamına göre taraflar arasındaki uyumsuzluk; davacının sendikal tazminata hak kazanıp kazanmadığına ve hükmedilen faize ilişkindir.

Temyiz olunan nihai kararların bozulması 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 371. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

İlk Derece Mahkemesince diğer nedenlerin yanı sıra; dosya içerisindeki centilmenlik anlaşması ve sulh protokolü dikkate alındığında feragatin irade fesadına uğratarak alındığı, açılan diğer seri davalarda bu durumun tespit edildiği ve sendikal tazminat taleplerinin kabulüne karar verildiği, sözü edilen kararların istinaf ve temyiz aşamasından geçerek kesinleştiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş ise de Dairemizin 2025/3988 Esas, 2025/4595 Karar ve 2025/3989 Esas, 2025/4596 Karar sayılı kararlarında taraf vekillerinin temyiz dilekçelerinin miktardan reddine karar verildiği, dolayısıyla sözü edilen dava dosyalarında esas yönünden temyiz incelemesi yapılmadığından bu kararların eldeki davada emsal

olarak kabul edilemeyeceği, eldeki davada bozma kararının içeriği ve bozmaya uyularak karar verilmiş olduğu dikkate alındığında Mahkemenin yazılı gerekçesinin yerinde olmayıp dosya kapsamına da uygun olmadığı anlaşılmıştır. Ancak İlk Derece Mahkemesi kararında belirtilen diğer gerekçeler ile dosya kapsamında yer alan tanık beyanları, 13.03.2023 havale tarihli beyan ekinde yer alan işçi hareket listesi ve temadi gösteren söz konusu eylemler sebebiyle işyerinde sendikasılaştırmaya yönelik bir sürecin varlığının anlaşılmasına göre davanın kabulüne karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

Temyizen incelenen İlk Derece Mahkemesi kararının bozmaya uygun olduğu, kararda ve kararın gerekçesinde yukarıda yapılan açıklamalar da dikkate alındığında hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmadığı, bozmaya uyulmakla karşı taraf yararına kazanılmış hak durumunu oluşturan yönlerin ise yeniden incelenmesine hukukça imkân bulunmadığı anlaşılmakla; temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeple;

Davalı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

09.02.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.